

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. heinäkuuta 2019
(OR. en)

11479/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0330/B(COD)

FRONT 236
FAUXDOC 54
CODEC 1322
COMIX 370

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen sähköisestä FADO-järjestelmästä (False and Authentic Documents Online) ja yhteisen toiminnan 98/700/YOS kumoamisesta
– Valtuutus Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten

Pysyvien edustajien komitea sopi kokouksessaan 20. helmikuuta 2019 liitteessä esitetyn mukaisesta valtuutuksesta Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen sähköisestä FADO-järjestelmästä (False and Authentic Documents Online) ja yhteisen toiminnan 98/700/YOS kumoamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Eurooppalainen kuvantallennusjärjestelmä FADO (False and Authentic Documents Online), joka on aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen sähköinen järjestelmä, perustettiin Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön yhteisellä toiminnalla 98/700/YOS. FADOn tarkoituksena on helpottaa EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten välistä tietojenvaihtoa aidoista asiakirjoista ja havaituista väärennysmenetelmistä. Sen avulla aitoja ja väärennettyjä asiakirjoja koskevia tietoja voidaan tallentaa sähköisesti, vaihtaa nopeasti ja validoida. Väärennettyjen asiakirjojen tunnistaminen on tärkeää myös kansalaisten, organisaatioiden ja yritysten kannalta, joten neuvoston pääsihteeristö on asettanut aidot asiakirjat nähtäville myös aitojen henkilö- ja matkustusasiakirjojen julkiseen online-hakemistoon (PRADO).

- (2) Neuvosto toisti 27 päivänä maaliskuuta 2017 antamissaan päätelmissä, että FADO on keskeinen tekijä asiakirjapetosten ja niihin liittyvien henkilöllisyyspetosten havaitsemisessa, mutta totesi samalla, että FADO-järjestelmän hallinnointi on vanhentunutta ja että sen oikeusperustaa on muutettava, jotta se täyttäisi edelleen oikeus- ja sisäasioiden alan politiikkojen vaatimukset. Tästä syystä yhteinen toiminta olisi kumottava ja korvattava uudella päivitetyllä säädöksellä.
- (3) Tämä asetus muodostaa tarvittavan uuden oikeusperustan FADO:n hallinnoinnille.
- (4) Väärennetyjä asiakirjoja ja henkilöllisyyspetoksia havaitaan usein ulkorajatarkastuksissa, kun taas väärennettyjen asiakirjojen torjunta kuuluu poliisiyhteistyön alaan. Asiakirjojen vilpillinen käyttö Schengen-alueella on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina. Asiakirja- ja henkilöllisyyspetoksiin luetaan väärin asiakirjojen tuotanto ja käyttö, aitojen asiakirjojen väärentäminen sekä vilpillisellä tai harhauttavalla menettelyllä hankittujen aitojen asiakirjojen käyttö. Väärennetyt asiakirjat ovat monikäyttöisiä rikoksentekovälineitä, sillä niitä voidaan käyttää toistuvasti eri rikollisen toiminnan tukena, mukaan luettuina rahanpesu ja terrorismi. Väärennettyjen asiakirjojen tuotantotekniikat ovat yhä kehittyneempiä, ja mahdollisista yleisimmistä piirteistä, joiden perusteella ne voidaan tunnistaa, kuten turvaominaisuuksista ja väärennöksen ominaisuuksista, tarvitaan korkealaatuista ja säännöllisesti päivitettyä tietoa.
- (5) Asiakirjapetokset voivat viime kädessä vaarantaa Schengen-alueen sisäisen turvallisuuden alueena, jolla ei tehdä sisärajatarkastuksia. FADO:n käyttö sähköisenä tallennusjärjestelmänä, jossa kuvataan sekä aitojen että väärennettyjen asiakirjojen mahdolliset yleisimmät piirteet, joiden perusteella ne voidaan tunnistaa, on tärkeä väline asiakirjapetosten torjumisessa erityisesti Schengen-alueen ulkorajoilla. FADO on keskeinen väline osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräysten soveltamisessa, koska se edistää Schengen-alueen korkeatasoisen turvallisuuden säilyttämistä tukemalla poliisin, rajavartioston, tulliviranomaisten ja jäsenvaltioiden muiden lainvalvontaviranomaisten toimia asiakirjapetosten torjumiseksi.

- (6) FADOn olisi sisällettävä tietoja jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, alueellisten yhteisöjen, kansainvälisten järjestöjen ja muiden kansainvälisen oikeuden piiriin kuuluvien yhteisöjen myöntämistä kaikenlaisista aidoista matkustus-, henkilö- ja oleskeluasiakirjoista, virkatodistuksista, ajokorteista, moottoriajoneuvojen rekisteriotteista ja muista niihin liittyvistä virallisista asiakirjoista sekä niiden väärennöksistä.
- (7) Jäsenvaltiot voivat halutessaan ylläpitää tai kehittää kansallisia järjestelmiä, jotka sisältävät tietoja aidoista ja väärennetyistä asiakirjoista, mutta niillä pitäisi olla velvollisuus viedä hallussaan olevat tiedot aidoista ja väärennetyistä asiakirjoista FADO-järjestelmään. Jäsenvaltioiden olisi vietävä FADOon erityisesti jäsenvaltioiden myöntämien aitojen asiakirjojen uusien versioiden turvaominaisuudet.
- (8) Jotta voidaan varmistaa asiakirjapetosten korkeatasoinen valvonta jäsenvaltioissa, FADOon olisi annettava pääsy asiakirjapetosten alalla toimivaltaisille jäsenvaltioiden viranomaisille, kuten rajapoliisille, muille lainvalvontaviranomaisille tai täytäntöönpanosäädöksillä määritellyille muille kolmansille osapuolille. Tämän järjestelmän käyttäjillä olisi myös oltava mahdollisuus saada tietoa havaituista uusista väärennysmenetelmistä sekä liikkeellä olevista uusista aidoista asiakirjoista.
- (9) FADO-järjestelmän monikerroksinen rakenne olisi säilytettävä, jotta asiakirjoihin voidaan antaa eri tasoisia pääsyoikeuksia eri sidosryhmille, myös suurelle yleisölle.
- (10) Euroopan raja- ja merivartiovirasto on viime vuosina kehittänyt asiantuntemustaan asiakirjapetosten alalla. Näin ollen FADO-järjestelmän hallinto sekä operatiivinen ja tekninen hallinnointi olisi siirrettävä Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöltä eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella XXX perustetun Euroopan raja- ja merivartioviraston, jäljempänä 'virasto', tehtäväksi kyseisessä asetuksessa säädetyllä tavalla.

- (11) Siirtymäkauden aikana olisi varmistettava, että FADO-järjestelmä on täysin toimintakykyinen siihen asti, kunnes tehtävien siirto on tosiasiallisesti toteutettu ja olemassa olevat tiedot on siirretty uuteen järjestelmään. Nykyisten tietojen omistajuus olisi tämän jälkeen siirrettävä virastolle.
- (12) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa FADO-järjestelmän sisäisen tietojenvaihdon menettelyjä koskevien teknisten eritelmien vahvistamisen ja kolmansille osapuolille myönnettävää rajoitettua pääsyä koskevien toimenpiteiden hyväksymisen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (13) Tämän asetuksen ei olisi vaikutettava passien, matkustusasiakirjojen, viisumien tai muiden henkilöasiakirjojen tunnustamista koskevaan jäsenvaltioiden toimivaltaan.
- (14) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- [(15) Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu tähän asetukseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyssä pöytäkirjassa olevan 5 artiklan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.]

- (16) Irlanti osallistuu tähän asetukseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyssä pöytäkirjassa olevan 5 artiklan sekä Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (17) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat tietyistä mainitun sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan H alakohdassa tarkoitettuun alaan.
- (18) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan H alakohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätösten 2004/849/EY ja 2004/860/EY 4 artiklan 1 kohdan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (19) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan H alakohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/349/EU 3 artiklan ja neuvoston päätöksen 2011/350/EU 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

FADOn tarkoitus

Aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen sähköisen FADO-järjestelmän (False and Authentic Documents Online) tarkoituksena on edistää asiakirja- ja henkilöllisyyspetosten torjuntaa jakamalla tietoja aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen turvaominaisuuksista ja mahdollisista väärennöksen ominaisuuksista toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken ja jakamalla tietoja aidoista asiakirjoista suurelle yleisölle.

2 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan FADO-järjestelmä, joka sisältää tietoja jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, alueellisten yhteisöjen, kansainvälisten järjestöjen ja muiden kansainvälisen oikeuden piiriin kuuluvien yhteisöjen myöntämistä aidoista matkustus-, henkilö- ja oleskeluasiakirjoista, virkatodistuksista, ajokorteista, moottoriajoneuvojen rekisteriotteista ja muista niihin liittyvistä virallisista asiakirjoista sekä niiden väärennöksistä.

Asiakirjaluokat

1. FADO sisältää seuraavat tiedot:
 - a) tiedot, mukaan luettuina kuvat, aidoista asiakirjoista ja niiden turvaominaisuuksista;
 - b) tiedot, mukaan luettuina kuvat, väärennetyistä asiakirjoista, jotka ovat joko osittain väärennettyjä, täysin vääriä tai tekaistuja asiakirjoja, ja niiden väärennöksen ominaisuuksista;
 - c) tiivistetyt tiedot väärennystekniikoista;
 - d) tiivistetyt tiedot aitojen asiakirjojen turvaominaisuuksista;
 - e) havaittuja väärennettyjä asiakirjoja koskevat tilastotiedot.

FADO voi sisältää myös käsikirjoja, yhteystietoluetteloja ja tietoja voimassa olevista matkustusasiakirjoista ja niiden tunnistamisesta jäsenvaltioissa sekä muuta asiaan liittyvää hyödyllistä tietoa.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava hallussaan olevat aitoja ja väärennettyjä asiakirjoja koskevat tiedot järjestelmään.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä järjestelmään tiedot myönnettyjen uusien aitojen asiakirjojen turvaominaisuuksista.

4 artikla

FADOn rakenne

FADOn rakenne sallii rajoitetun pääsyn järjestelmään jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, kuten rajapoliisille, muille lainvalvontaviranomaisille ja 6 artiklan mukaisesti muille kolmansille osapuolille, sekä suurelle yleisölle.

5 artikla

Viraston suorittama henkilötietojen käsittely

Viraston henkilötietojen käsittelyssä sovelletaan asetusta (EU) 2018/1725.

6 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

Komissio hyväksyy 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti täytäntöönpanosäädöksiä, joilla määritellään

- a) tietojen korkealaatuista järjestelmään viemistä ja tallentamista koskevat tekniset eritelmät;
- b) menettelyt järjestelmässä olevien tietojen valvomiseksi ja tarkistamiseksi;
- c) toimenpiteet, joilla myönnetään rajoitettu pääsy järjestelmään kolmansille osapuolille, kuten lentoyhtiöille, EU:n toimielimille ja virastoille, kolmansille maille tai kansainvälisille järjestöille.

7 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksella (EY) N:o 1683/95 perustettu "6 artiklan komitea".
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

8 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

1. Kumotaan yhteinen toiminta 98/700/YOS Euroopan raja- ja merivartioston järjestelmän tosiasiallisesta täytäntöönpanopäivästä, josta päätetään 7 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä.
2. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä, että neuvoston pääsihteeristö siirtää hallussaan olevat aitoja ja väärennetyjä asiakirjoja koskevat tämänhetkiset FADO-tiedot järjestelmään.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.
